Nr 52. ROK 1841. PIĄTEK 5 MARCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imióna Rzymskie
Jutro Kolety.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Wojsław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 1" 675	— 4° 2	1, 39	Północny słaby	Pochmurno	Snieg
4	2	2, 542	† 0, 9	1, 28	Pł Zachodni słaby	,,	
	10	4, 164	— 3, 0	1, 67	Zachodni słaby	,,	

Wiadomości krajowe.

— *Kraków dnia 4 Marca.* —

Wysokie Opiekuńcze Dwory na drodze nadania Rządowi W. M. Krakowa stanowczego urządzenia, powołać raczyły JW. JX. Schindler dotychczasowego Senatora Prezydującego na dostojność Prezesa Senatu Rządzącego; zaś P. Wiktora Kopff który dotąd tymczasowo obowiązki Członka Rządu pełnił, na dostojność Senatora czasowego.

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa 25 Lutego.* —

Najjaśniejszy Jan mając sobie doniesionem przez Namiestnika Królestwa o gorliwość z jaką JPan Ludwik Dmuszewski członek towarzyswa dobroczynności i redaktor kuryera warszawskiego, przyczynia się do niesienia pomocy ubogim, raczył najłaskawiej udarować go kosztownym pierścieniem.

— *Paryż 15 Lutego.* —

W izbie parów mówiono przed kilku dniami że na teraźniejszych posiedzeniach ministrowie podadzą jaki nowy wniosek do prawa przeciw wolności prasy. Pogłoska ta jednak jest zapewnie bezzasadną, bo w mowie tronowej zawarte jest wyraźne oświadczenie, iż obecne prawodawstwo jest dostatecznem.

Baron von Arnim, i baron v. Brokhausen przybyli tu z Berlina.

Z różnych stron zaprzeczają teraz pogłosce jakoby margrabia Dalmacyi syn marszałka Soult miał udać się w miejsce pana Pontois do Konstantynopola.

Pan Vilemain został wczoraj w miejsce pana Daunon wybrany członkiem akademii napisów i pięknych nauk. Otrzymał on 30 głosów z 34.

Względem pogłoski jakoby lord Palmerston żądał prędkiego ukończenia układów w przedmiocie traktatu handlowego o którym od trzech lat tak wiele mówiono, oświadcza dziś jeden z dzienników co następuje. Pogłoska ta jest fałszywą i w tej chwili nie może być mowy o czemś

podobnem. Pora nawet byłaby źle wybraną, bo rozprzężenie między dwoma gabinetami nawet za ministerstwa pana Thiers nie było tak ostrem jak w téj chwili. Można tu słusznie zastósowac wyrazy prezesa rady. *Il ne s'agit pas des personnes mais des choses* i w tym względzie po utworzeniu gabinetu 29 października wszystko pozostało tak jak było poprzednio. Marszałek Soult przygotowany jest jeśli nie do bezpośredniego to przynajmniéj późniejszego wybuchnienia wojny, jego nowe rozporządzenia tyczące się poboru rekrutów i utworzenia rezerwy, świadczą że plan jego dobrze jest rozmyślony. Nie ma wątpliwości że izba usłucha doświadczonego posiwiałego wojownika. Czy młodsi francuzi przyjmą chętnie taki system wojskowy, to jest znowu inne pytanie.

Pan Lamartine miewa od kilku dni częste konferencye z hrabią Molé. Zapewniają że hrabia Mole czynić będzie w izbie parów podobnie jak pan Lamartine w izbie deputowanych największe wysilenia, aby zwalić projekt fortyfikacyi, a przynajmniéj ile możności przeprowadzić niejakie poprawki.

Mówią także że xiąże Orleanu, który dotychczas miewał udział w rozprawach izby parów tylko przy technicznych kwestyach, ma mieć wielką mowę przy rozprawach nad projektem fortyfikacyi, Dodają także że Broglie popierać będzie ten projekt i że za kilka dni ogłoszone będą mianowania kilku nowych parów, wcelu zapewnienia sobie większości.

Przed kilku dniami wyjechał jak słychać do Stanów Zjednoczonych jeden zaufany przyjaciel pana Guizot; spowodowało to liczne domysły, między innemi twierdzą że podróż ta ma związek z zawikłaniami powstałemi z powodu uwięzienia pana Mac Leod. Tutejsze dzienniki w następujący sposób wyrażają się względem nieporozumień między Anglią i północną Ameryką z powodu téj sprawy. Wojna między Anglią i Stanami Zjednoczonemi miałaby zupełnie inną ważność dla Europy jak wojna z Chinami, Ale charakter amerykańskiego narodu jest tego rodzaju że zawczasu zapewnić można, iż nie przyjdzie do téj ostateczności. Rząd Stanów Zjednoczonych nigdy nie wda się w wojnę jeźli może jéj uniknąć przez ustąpienia i ofiary. Amerykanie są ludem handlowym, i dla tego przedewszystkiem obawiają się strat, jakie przerwanie pokoju musi sprawić handlowi. Nie pozwolą oni sprawie pana Mac Leod dojść aż do wojny, i gdyby wojna w Europie wybuchła żadne z walczących mocarstw nie może spodziewać się otrzymania przymierza Stanów Zjednoczonych.

Ze wszystkich departamentów donoszą że składki w kassach oszczędności od początku bieżącego roku bardzo wzrosły; w przecięciu wynoszą one trzy razy tyle jak żądane wypłaty.

Piszą z Bourg 10 lutego. Kilkuset oficerów hiszpańskich złożyło oświadczenie, że niechcą korzystać z amnestyi ponieważ nie pokładają zaufania w teraźniejszéj rejencyi i stan obecny Hiszpanii z tysiącznemi intrygami stronnictw nie przedstawia im żadnego widoku nawet nadto odległego bezpieczeństwa i spokojności ogólnéj. Jeśliby im Francya odmówiła gościnności w takim razie gdzieindziej szukaliby schronienia i utrzymania, albowiem tylko z Don Carlosem gotowi są powrócić do Hiszpanii.

— *Madryt* 11 *Lutego.* —

Słychać że nowe oddziały wojska otrzymały rozkaz pomaszerowania do stolicy. Istotnie zebranie wojska około Madrytu jest nadzwyczajne. — Biega wieść że nasz poseł w Londynie jenerał Alava, objawił życzenie powrócenia do Hiszpanii. Rozeszła się tu pogłoska, że na wyspie Kuba ogłoszoną została konstytucya 1837 r.

— *San Sebastyan 5 Lutego.* —

Od dnia 1 marca mają być wzniesione domy colne na tych punktach naszéj prowincyi, które graniczą z Nawarrą; i otrzymaliśmy tu przyjemną wiadomość, że port

nasz przeznaczony jest do handlu towarami kolonialnemi i innemi obcemi płodami.

Gaceta zawiera postanowienie ministra wojny w przedmiocie uwolnienia ludzi którzy przez nadzwyczajny pobór weszli w w szeregi armii. Uwolnienie to jest aktem słuszności, ale nie wszyscy zapewnie odrazu będą uwolnieni, bo przez to armia zanadto osłabionąby została.

Minister skarbu ciągle jeszcze jest słaby. Zdaje się że wyborcy liczniéj stawiają się niż się spodziewano. Ciągle jeszcze obawiają się powstania. Jednak w handlu i ogólnym ruchu nie okazuje się żadna odmiana.

Mamy tu raport z Havanna i wyspy Kuby po dzień 2 grudnia, które dają zupełnie zaspokajające wiadomości o stanie tych posiadłości.

Wszyscy grandowie hiszpańscy którzy znajdują się w naszéj stolicy, podwajają swoje hołdy i oznaki uszanowania dla xięcia Vittoryi.

Z Barcelony piszą że od czasu jak batalion tamtéjszéj narodowéj milicyi przybrał znaki rewolucyjne, patrole we czworo zostały powiększone.

— *Pampelona 5 Lutego.* —

Dywizye Zubala i Bastaja, złożone z 8,000 piechoty i 500 jazdy, nadeszły w tych dniach przez Multen i już przybyły do Tudela gdzie mają oczekiwać na dalsze rozkazy. Słychać że ten oddział wojska zajmie płaszczyznę Vittoryi, aby w przypadku potrzeby mógł być użytym w różnych pobliskich punktach.

— *Ferrol* 20 *Stycznia.* —

Przed kilku dniami nadeszły tu rozkazy uzbrojenia natychmiast wszystkich statków rządowych. Nie tylko nadesłano potrzebne na to summy, co w Hiszpanii wiele znaczy, ale nawet wiadomem już jest mianowanie i odjazd admirała Capaz, który ma objąć dowództwo naczelne całéj floty.

Rozmaitości.

Znaki mowy Trapistów. Zakonnikom Trapistom tylko podczas spowiedzi wolno mówić; nawet *Memento mori*, jak mniemają, gdy spotykają się nie wolno im powtórzyć. Dla porozumienia się używają znaków. Każda część ubioru, każdy sprzęt kuchenny lub inny przedmiot, ma szczególne swe znaki. Kto wielki palec kładzie w usta, okazuje że chce jeść. Picie oznacza zakrzywiony palec położony na wargę. Dobry uczynek oznacza poruszenie ręki do serca. Oczy zakrywać ręką, dowodzi wstyd lub niewiadomość; patrzeć w otwartą rękę znaczy czytać; odmówną odpowiedź okazuje się przez otwarcie wszystkich palców, prócz wielkiego. Zamykanie ust 5ci palcami znaczy pościć; a widzieć położenie palca na oko. Żądać chleba potrzeba zaokrąglić wielki palec i 2 następne. Żądać sera trzeba ręce ściesnić w kształcie półxiężyca. Gdy Trapista żąda książki, wyciąga lewą rękę i dotyka się jéj dwoma palcami prawéj ręki, jakby chciał w niéj czytać i t. p.

— W odległym od nas kraju Japonii mieszkańcy wyznają rozmaite religie; najwięcéj uznaje 7miu duchów jako swych Bożków, których jest, według odwiecznych podań (bajecznych) taka historya: „Pierwszemu duchowi nadano imie: Czci najgodniejszego władzcy wiekuistego królestwa. Panowanie jego trwało lat 100,000,000,000. Przez takiż przeciąg czasu panowało po nim dwóch innych duchów, z których jeden siłą wody, drugi siłą ognia władał. Odwieczną koniecznością powstały te 3 boskie osoby same z siebie. Czwartemu zaś duchowi, który władał siłą drzewa, była już dodana towarzyszka płci żeńskiéj, z którą on 200,000,000,000 lat panował; od tego to czasu męzkie i żeńskie istoty powstały. Piąty i 6ty duch panował przez takiż przeciąg czasu z swą towarzyszką, pierwszy siłą kruszczu a drugi siłą ziemi. Te 3 pary bożków istaniały koniecznością nieba

i ziemi w wzajemnym na siebie poglądzie. Duch 7my zaś spłodził z swą towarzyszką wyspę Awazi-no-zunę, część kraju japońskiego, który był najprzód stworzony; później towarzyszka ducha czcigodniejszego, 7 innych większych wysp Japonu spłodziła.“ Na takich bajkach opiera się ich wiara.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA:

Od dnia 4 do dnia 5 Marca.

Rupniewski Roman ob., Mikułowski Eliasz ob., Streich Karol Fryd., z Galicyi; — Szuman Moritz ob., Rząsiewicz Antoni, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Tyrno Michał, do Polski; — Romer Alexander ob., Rogawski Nepomucen ob., z Galicyi; — Ertel, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 1294.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W dopełnieniu rozporządzenia Senatu Rządzącego, z dnia 24 lutego b. r. Nr. 1076 D. G. podaje do wiadomości publicznéj, iż w dniu 23 b. m. o godzinie 11 przedpołudniem odbywać się będzie sprzedaż publiczna przez licytacyą głośną 2,000 centnarów cynku wagi berlińskiéj od ceny złp. 35 na pierwsze wywołanie za każdy centnar ustanowionéj, ktokolwiek zatém ma chęć nabycia tego artykułu, zechce w czasie wyżéj oznaczonym po zaopatrzeniu się w vadium 1/10 części szacunku odpowiednie, przybyć do biór Wydziału Skarbowego, gdzie warunki téj licytacyi przejrzanemi poprzednio być mogą.

Kraków dnia 3 marca 1841 r.

A. Wężyk.

Nowakowski Sekr.

NOTARYUSZ PUBLICZNY.

Wolnego Miasta Krakowa.

Podaje do wiadomości, iż ruchomości po Franciszce Zającownie z bielizny i sukni składające się w moc rezolucyi W. Trybunału dnia 16 lutego r. b. Nro 933 przez publiczną licytacyą w domu pod N. 374 wgminie III. M. Krakowa w dniu 9 b. m. i roku o godzinie 8 rano sprzedane będą za gotową srebrną courrant monetę.

Kraków d. 4 marca 1841 r.

Józef *Nonast.*

W d. 11 marca 1841 r. o godzinie 11 przedpołudniem w Alwerni w okręgu M. Krakowa obok kancellaryi kommissarza, odbędzie się publiczna licytacya zajętych w drodze exekucyi sądowéj, ruchomości jako to: bryczki, sanek i rozmaitéj stolerszczyzny; zaś w dniu 16 marca 1841 r. o godzinie 10 z rana w gmachu Sukiennice zwanym w rynku głównym M. Kratkowa sprzedane będą prsez publiczną licytacyą w drodze exekucyi zajęte ruchomości jako to: fortepiano, komoda, stoliki i t. p. Chęć przeto licytowania mający w oznaczonym czasie i miejscu znajdować się zechcą.

Kraków dnia 8 lutego 1841 r.

Ignacy *Piekarski* Kom. Sąd.

Doniesienia prywatne.

W dobrach Plaza w okręgu wolnego miasta Krakowa położonych, znajduje się kilkadziesiąt sztuk baranów szląskich do sprzedanie. Mający chęć nabycia takowych raczą się zgłosić do rządzcy tychże dóbr lub też do handlu Jana Bochenka w rynku pod Liczbą 19 gdzie próbki zobaczyć i o cenach dowiedzieć się mogą. (2r.)